



Täck ett ljud - läs igen

Vuxenstöd och facit | Ta bort första eller sista ljudet

Mål och förkunskaper

Barnet läser ett ord, tar bort ett första eller sista ljud med hjälp av den skrivna bokstaven och läser det nya ordet. För elever som känner de aktuella bokstavsljuden och kan sammanljuda korta ord. Ordens betydelser behöver vara kända. Enskilt eller i par med vuxenstöd. Cirka 5–10 minuter, inte tidstestat.

Förbered

Skriv ut sida 2 i A4, faktisk storlek. Ta fram en penna och en liten ogenomskinlig pappersbit, ungefär 2 × 2 cm. Den ska täcka en bokstavsruta. Behåll denna sida som vuxenstöd. Inga bokstavskort eller produktdelar behövs.

Visa först

Skriv sår på ett papper och läs ordet tillsammans. Säg första ljudet /s/, inte bokstavsnamnet. Täck s och läs år. Visa sedan läsa. Täck sista a och läs läs. Säg vilket ljud som försvann. Exemplet är stöd som vuxen visar före elevbladet.

Gör så här

1. Barnet pekar under bokstäverna och läser hela ordet på en rad.
2. Säg om första eller sista ljudet ska bort. Barnet säger ljudet och täcker just den bokstavsrutan. Ta bara bort ett ljud.
3. Barnet drar fingret under de synliga bokstäverna och läser ordet som finns kvar. Skriv det nya ordet på raden.
4. Lyft bort pappersbiten, läs ursprungsordet igen och jämför orden. Byt roller efter en rad vid pararbete. Fortsätt till nästa rad.

Ljud och betydelser

I just dessa ord motsvarar varje ruta ett ljud. Den betonade vokalen är lång. Sista a i sila, rasa och visa är kort och obetonat. Lägg inte till ett ö efter en konsonant. Borttagningen ändrar inte de kvarvarande vokalernas längd. Ordmelodin kan ändras när ett tvåstavigt ord kortas. al är ett träd; sila betyder att hålla genom en sil; rasa kan betyda falla omkull; vis betyder klok. Förklara orden muntligt innan barnet läser.

Anpassa och observera

Börja med de tre raderna där första ljudet tas bort. Modellera vid behov, gör en rad tillsammans och låt barnet pröva nästa själv. Fördjupa genom att jämföra ursprungsord och nytt ord utan pappersbiten. Observera både sammanljudningen och om rätt ljud tas bort. Om den vuxne läser ordet först, notera att självständig läsning av ursprungsordet inte har prövats.

Facit

Först: ris → is, får → år, mal → al.

Sist: sila → sil, rasa → ras, visa → vis.



Täck ett ljud - läs igen

Läs ordet. Täck en bokstav. Läs och skriv det nya ordet.

Namn: _____

1. Ta bort första ljudet.

r	i	s
---	---	---

→

f	å	r
---	---	---

→

m	a	l
---	---	---

→

2. Ta bort sista ljudet.

s	i	l	a
---	---	---	---

→

r	a	s	a
---	---	---	---

→

v	i	s	a
---	---	---	---

→

Läs båda orden igen. Vilket ljud tog du bort?

Använd en liten pappersbit för att täcka en ruta.